

Aan: Gedeputeerde PZH
Mw L.Spies
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
seerspies@pzh.nl

Datum: Nieuwveen, 4 december 2011

Onderwerp: Inrichtingsplan Nieuw Amstel Oost, gemeente Nieuwkoop

Geachte mevrouw Spies,

Zoals u wellicht bekend is laat bovengenoemd onderwerp de gemoederen in Nieuwkoop, zowel bij burgers als in de raad, niet onberoerd. In de kern is het een strijd tussen twee verschillende beleidsvisies. In de ene visie gaat het om voortzetting van het oude op groei gerichte beleid dat steeds maar weer nieuw goedkoop open polderlandschap in het Groene Hart wil uitleggen om korte termijn belangen van individuele ondernemers in de eigen gemeente te faciliteren. Dat beleid heeft weinig of geen oog voor de onbedoelde maatschappelijke nadelen daarvan. De verrommeling en dichtslibbing van het Groene Hart, de afnemende impuls voor duurzame gebiedsontwikkeling en voor innovatieve, concurrerende bedrijfssectoren die het juist moeten hebben van hogere toegevoegde waarde en maatschappelijk verantwoord ondernemen, zijn daar voorbeelden van.

De andere visie gaat uit van beleidsverandering en –vernieuwing, om – rekening houdend met maatschappelijke veranderingen – zowel die nadelen en problemen op te lossen en in de toekomst te voorkomen, als bedoelde bedrijvigheid wel te stimuleren tot duurzame, concurrerende en toekomstbestendige innovaties op gebieds-, sector- en bedrijfsniveau. Een dergelijke visie, evenals bijbehorende onderbouwde gegevens ontbreken evenwel in het dossier van Nieuw Amstel Oost (NAO). Wanneer conform eerstbedoelde visie grootschalige, efficiënte inrichting uitgangspunt is, is er ook geen behoefte aan nadere visieontwikkeling en gegevensverzameling en wordt dat als overbodig, besluiteloos en vertragend bestempeld.

Met het omarmen van de inrichtingsvisie van een ondernemerscollectief voor een grootschalige glastuinbouwlocatie in NAO betuigt het college van B&W zich aanhanger van eerstgenoemde beleidsvisie. Terwijl niet alleen wij - de raadsfracties van MPN, Progressief Nieuwkoop en D66 – maar ook BewonersBelangNAO, beleidsverandering hoogst wenselijk achten en graag uitgaan van de tweede visie. Wij menen dat dit niet alleen strookt met de uitgangspunten en kaders van de gemeentelijke Structuurvisie uit 2009, maar ook met uw beleidsuitgangspunten zoals in de PSV aangegeven en in de tweede herziening nog eens wordt verduidelijkt. Dat lichten wij hierna eerst graag toe, alvorens u te vragen of deze stellingname juist is.

In de gemeentelijke Structuurvisie uit 2009 is de ambitie aangegeven om de glastuinbouw duurzamer te maken. Namelijk door deze te saneren, transformeren, herstructureren en concentreren, door aansluiting te zoeken bij Greenport Aalsmeer, door ook ruimte te bieden voor de hervestigingsbehoefte van te verplaatsen glas uit de Noordse Buurt en door NAO daartoe als zoekgebied aan te wijzen. Door middel van een unaniem door de raad aangenomen motie bij de vaststelling van de structuurvisie heeft het college de opdracht gekregen om goed onderbouwde gegevens te overleggen en een integraal ontwikkelingsplan voor de

glastuinbouw op te stellen om de behoefte aan nieuw glas helder te krijgen. Met de inzichten van toen is aangegeven dat een bruto-oppervlak van 300 ha vervallen en verspreid liggend glas gesaneerd en verplaatst zou worden, waarvoor in het open gebied van NAO maximaal 200 ha bruto-oppervlak beschikbaar gesteld zou kunnen worden. Uitgangspunt van beleid was dus niet een grootschalige glastuinbouwlocatie in te richten, maar de tuinbouw duurzamer te maken door deze te saneren, transformeren, herstructureren en concentreren en voor zover nodig ruimte beschikbaar te stellen in NAO voor de daarmee gepaard gaande hervestigingbehoefte.

Intussen zijn de tijden veranderd, geeft de Provincie nadere beleidsduidelijkheid met de tweede herziening van de PSV en hebben we ook meer inzicht in de benodigde beleidsonderbouwende gegevens. De belangrijkste van die veranderingen zijn de volgende:

- we hebben te maken gekregen met een forse - en naar regeeringsleiders waarschuwen ook zeer langdurige – financiële en economische crisis, die de sector niet onopgemerkt voorbij gaat en waarvan het eind nog lang niet in zicht is. Gevolg is helaas dat bedrijfsbeëindigingen blijven toenemen en bedrijfsvestigingen afnemen. In een gemeentelijke beleidsvisie zou rekening moeten worden gehouden met verschillende mogelijke scenario's voor de toekomstperspectieven van de Nieuwkoopse tuinbouw bedrijven en van de sector;
- het inzicht is ontstaan dat gemeentelijke beleidsconcurrentie een impuls is om liever goedkoop open landschap beschikbaar te stellen voor nieuwe activiteiten, dan bestaande gebieden te saneren en herstructureren. Dat betreft niet alleen bedrijventerreinen, kantoren en woningenbouwplannen, maar ook glasopstanden. Gevolg is een toenemend teveel aan voor deze functies bestemde gebieden en tegelijkertijd een blijvende toename van de verrommeling en kwaliteitsvermindering van bestaande gebieden: twee effecten die duurzame bedrijvigheid en dito groei niet helpen, die ten koste gaan van het Groene Hart en die de Provincie tegen wil gaan. In een gemeentelijke beleidsvisie zou moeten worden aangegeven hoe dat tij te keren, hoe deze verkeerde prikkels kunnen worden weggenomen om die problemen in de toekomst te voorkomen;
- de Provincie heeft in de PSV als beleidskader de zogenaamde SER-ladder aangegeven: eerst beschikbare ruimte benutten, dan ruimte beschikbaar maken door herstructurering en tenslotte - indien dan nog noodzakelijk - pas nieuwe ruimte uitleggen. Die benadering doet recht aan de behoefte om in het Groene Hart niet meer open polderlandschap op te offeren dan strikt noodzakelijk is en zou in een gemeentelijke beleidsvisie die het nut en de noodzaak van een nieuwe grootschalige glastuinbouwlocatie wil legitimeren, centraal moeten staan;
- de Provincie heeft in de PSV het transformatiegebied op de bovenlanden van de Aar en Amstelzone gewijzigd in herstructureringsgebied. Dit betekent dat een gemeentelijke beleidsvisie op de glastuinbouw ook daar rekening mee zou moeten houden en invulling aan zou moeten geven;
- Wat gegevens betreft: volgens het CBS, update juli 2011, heeft Nieuwkoop 284 ha bruto glas, waarvan 105 ha netto glas. Niet duidelijk is hoe zich dat precies verhoudt tot de zeer summiere gemeentelijke cijfers, maar veronderstelt wel de nodige nog beschikbare ruimte en herstructureringsopgaven die hervestigingmogelijkheden bieden. Dat komt overeen met onze waarnemingen dat dit in Nieuw Amstel West en in de Aar en Amstelzone ook het geval is. Er zijn sterke aanwijzingen dat de komende jaren slechts enkele bedrijven behoefte hebben aan hervestiging binnen deze gemeente. Rekenkundig kan aan die opgave worden voldaan binnen voor glas bestemd gebied. In het door u ontvangen afschrift van de brief van BewonersBelangNAO aan

de VROM-inspectie is dat ook aannemelijk gemaakt. Volledigheidshalve treft u die brief bijgaand aan. Dat inzicht roept de vraag op in hoeverre het dan nog nuttig en noodzakelijk is om NAO op de korte of middellange termijn voor glastuinbouw te bestemmen en in te richten. NAO is bruto 210 ha, waarvan ongeveer 130 ha netto kan worden benut. Dat netto areaal staat in geen verhouding tot het bestaande glas en is ook op de lange termijn helemaal niet nodig. Vanwege de goedkope grond, heeft dat een aanzuigende werking op tuinders van buiten de gemeente, waardoor genoemde beleidsconcurrentie de problemen blijft creëren die we in de gemeentelijke en Provinciale Structuurvisie juist beoogden op te lossen. Een gemeentelijke beleidsvisie zou derhalve vooral ook gebaseerd moeten worden op adequate gegevens over zowel de hervestigingbehoefte als de hervestigingmogelijkheden in de tijd en op een goede nut-noodzaak analyse van de aard, het tempo en de omvang waarmee NAO voor glas zou moeten worden bestemd en ontwikkeld.

- Nieuwkoop heeft besloten zich aan te sluiten bij de Greenport Aalsmeer. Omdat het Greenportconcept de kansen vergroot voor een op duurzame ontwikkeling gerichte innovatieve, internationaal concurrerende en toekomstbestendige sector, is dat een logische stap. Maar dat veronderstelt wel beleidsafstemming met de omliggende Greenport-gemeenten, ook wat betreft toepassing van de SER-ladder. De feitelijk situatie wil dat buiten onze gemeentegrens maar binnen het gebied van de Greenport Aalsmeer, op slechts enkele kilometers afstand, een veelvoud van de hoogst denkbare Nieuwkoopse hervestigingbehoefte aan uitstekend ingericht glastuinbouwareaal beschikbaar is en wacht op nieuwkomers. Ook dat gegeven zou in een gemeentelijke beleidsvisie moeten worden meegenomen.

De gemeente heeft ruim een jaar geleden aan een ondernemerscollectief opdracht gegeven om een inrichtingsplan te maken voor NAO als grootschalige glaslocatie. Tegen dat plan is groot verzet ontstaan vanuit omwonenden, die een eigen plan hebben ingediend en vanuit de gezamenlijke oppositie, die een eigen initiatief raadsvoorstel heeft opgesteld en ingediend (zie bijlage).

Het college heeft het bewonersplan afgedaan als fabels, hetgeen BewonersBelangNAO aanspoorde genoemde brief naar de VROM-inspectie te sturen.

Het college en de collegepartijen beschouwen het initiatief raadsvoorstel, waarin wordt gevraagd eerst een beleidsvisie met onderbouwende gegevens te presenteren alvorens een inrichtingsvisie vast te stellen, als onnodige verdragingsactie. deze verdraging is erg relatief en niet in de laatste plaats veroorzaakt door het niet uitvoeren van de eerder genoemde motie en de beperkte opdrachtformulering van het college aan een ondernemerscollectief. Op dit moment staat niets in de weg om los van besluitvorming over grootschalige ontwikkeling van NAO, met de enkele ondernemers die zich komende jaren vanuit de Noordse Buurt willen hervestigen, naar geschikte hervestigingmogelijkheden te helpen zoeken. Het college zal het ondernemersvoorstel evenwel, weliswaar met een kleine wijziging inzake de fasering, in de raad van 15 december ter besluitvorming voorleggen, met het oogmerk heel NAO voor glastuinbouw te bestemmen.

Onze vragen aan u zijn de volgende:

- Is het beleid van de provincie bij voorbaat gericht op de ontwikkeling van een grootschalige glastuinbouwlocatie van 210 ha in Nieuwkoop?
- Zo ja, op welke wijze kunnen de verkeerde prikkels en negatieve effecten die daarvan uitgaan vervolgens worden geredresseerd?
- Zo nee, acht u het verstandig dat een inrichtingsvisie voor NAO alsnog gebaseerd wordt op een beleidsanalyse en –visie met onderbouwende gegevens, die rekening

houdt met relevante maatschappelijke veranderingen en beleidsaspecten, zoals de zes voornoemde, met name de toepassing van de SER-ladder?

Wij zijn u zeer erkentelijk indien wij voor 15 december a.s. uw reactie mogen vernemen.

Hoogachtend,

Namens de fracties van MPN, Progressief Nieuwkoop en D66,

P. Schrama

Blokland 33

2441 EC Nieuwveen

CC: Statenfracties; VVD, PvdA, PVV, CDA, SP, D66, Groen Links, ChristenUnie en SGP, 50PLUS, Partij voor de Dieren

College van B&W, gemeente Nieuwkoop

Raadsfracties CDA, VVD, SBN, ChristenUnie-SGP, OLN, gemeente Nieuwkoop